

Het micromounten in Nederland

door drs. W.R. Moorer

Terwijl in de Verenigde Staten het micromounten nu al 50 tot 100 jaar lang populair is, begint het echte micromounten in Europa pas voorzichtigjes aan in de belangstelling te komen. Vele verzamelaars dachten dat het een goedkoop soort tweede-keus verzameltechniek was die zich verbreidt omdat er nu eenmaal goede stereo-microscopen bestaan en er steeds minder goede, betaalbare handstukken beschikbaar komen. Deze verzamelaars weten echter niet wat zij tekort komen!

Toegegeven, er bestaat een zekere drempel voor nog-oningewijden, en er heerst vaak een misverstand over de aard van het kleine mineraaltje-in-het-doesje. Er wordt al gauw gedacht aan een stukje mineraal voor beginners, zoiets als een plastic Eiffeltoren-souvenir, gelijmd op een stukje karton, slechts geschikt voor de toeristen of andere dagjesmensen. Het feit dat de aanhangers van het micromounten de neiging hebben zich als het ware te verdedigen tegen nauwelijks uitgesproken verdenkingen en tegen een bij voorbaat aanwezig geacht onbegrip geeft trouwens aan dat deze in Europa nog jonge loot aan de verzamelboom nog wel een duwtje in de goede richting kan hebben.

Voorzover ik weet begon in Nederland het echte micromounten in 1974 met een bezoek van Bert Hanou, een enthousiast en vrijgevig Amerikaans micromounter van Nederlandse afkomst. Dit bezoek aan enkele mineralogisch gerichte GEA-medewerkers leidde, op zijn dringend verzoek, tot een bijeenkomst, die door onze eigen Stichting Geologische Aktiviteiten werd georganiseerd. Op die dag, 30 oktober 1976, wisten Bert en echtgenote Keesje hun enthousiasme op de aanwezigen in het GEA-huis te Amsterdam over te brengen. Met behulp van hun uit Amerika meegebrachte doosjes, mineralen en montage-materiaal zoals zwart geverfde kurkjes enz. had ik intussen mijn eerste echte micromount gemaakt (de eerste Nederlandse micromount!?) en sindsdien is er sprake van een duidelijke verslaving, zo kenmerkend voor allen die eenmaal een paar echt goede micro's hebben gezien. De leden en oud-leden van de GEA-Werkgroep Micromounts alsmede diegenen die op eigen houtje misschien, of via een voordracht of bijeenkomst of micro-club met het micromounten bekend zijn geraakt, kunnen dit beamen! Op deze plaats kan een "Thanks Bert en Keesje" er wel af!

Waarom micromounten?

Neem nou chabaziet. Een mineraal dat vele verzamelaars schouderophalend in hun collectie hebben opgenomen, omdat 't er nu eenmaal bijhoort. Immers, als één van de vaker voorkomende vertegenwoordigers van de zeolietgroep, die ook nog vrij grote blokkige kristallen vormt, is chabaziet niet eens de minste onder de zeolieten. Maar toch..... ondanks de duidelijke kristallen mist het iets: de kleur half doorzichtig tot grijs-wit, de glans weinig spectaculair, het moedergesteente grauwe poreuze lava. Kortom, weinig verzamel-appeal, en de doorsnee verzamelaar bedenkt zich wel tweemaal voor hij meerdere chabaziet-exemplaren in z'n vitrine legt. Goed dan. Eentje om te hebben, voor de statistiek zullen we maar zeggen, en daarmee af. Niet alzo de micromounter. Toen ik onlangs een viertal kleine stukjes kreeg dacht ik eerst, tja, chabaziet, dat heb ik al in grótere kristallen in de vitrine, en leuke micromounts ervan heb ik óók al, dus: naar het ruil- of verkoopmateriaal ermee: degene die het nog niet heeft is er blij mee, want slèchte chabaziet is het zeker niet. Meer uit gewoonte dan uit belangstelling haalde ik de vier exemplaren even onder het microscoop door: nr. 1 en 2 aardig, niets bijzonders, maar bij nr. 3: mooie driehoekige vlakjes, ruwer dan de gewone grote kristalvlakken en met een interessant groei- of etspatroon. En bij nr. 4 enkele glasheldere kristallen, met een verse felle glans op de kristalvlakken, sommige met de typische neusvormige aanzetten van tweelingen, precies maar mooier dan volgens het erbij gehaalde diagram in het mineralenboek. Bovendien hier en daar voorzien van ruitvormige háarfijne streping. Twee schoonheden onder de chabazieten. Maar mijn bestaande micro's dan? In de micromountcollectie

zaten 6 chabazieten, één uit Duitsland, één uit Tsjecho-Slowakije, één uit Australië en drie verschillende uit de USA. Kleuren: glashelder kleurloos, geel, steenrood, wit. Vormen: twee drielingen (var. phacoliet) verder klassiek, sommige met tweeling-"neuzen". Aard van de oppervlakken: gevarieerd, maar niet één die leek op een van de twee nieuw "ontdekte" chabazieten. Het is dus duidelijk: mijn verzameling bevat nu 8 micro-chabazieten, fraai gemontereerd in stofvrije doosjes, onder handbereik naast het microscoop. **Alle acht zijn ze op ieder onderdeel beter dan de écht wel goede grote chabaziet die al jaren onopvallend in de vitrine rust.**

Of neem nou pyriet. Verkrijgbaar in alle maten, als kubussen, oktaëders, pentagondodekaëders. Al of niet voorzien van nog extra, interessante, kristalvlakjes. Zonder en mét hoogglans, in matrix of in het gezelschap van begeleidende mineralen, mooi om te zien en mooi om, zelfs betáálbaar, te verzamelen. Soms zelfs in goede kristalletjes zélf te vinden. Of anders wel voor u, echt goed én goedkoop, geïmporteerd uit Peru. Een blik in de show-vitrine overziet dan ook meer dan zestig stuks pyriet, van groot tot klein in éénkristallen, groepjes, met en zonder matrix enz. enz. Erg mooi, en met een paar honderd gulden extra nóg mooier en beter te maken gezien het overvloedige aanbod op beurzen enz. Pyriet lijkt dus het laatste mineraal dat zo nodig onder het microscoop gelegd moet worden. Fout! Het is moeilijk om een collectie van 60 stuks pyriet onder woorden te brengen, voorstelbaar is het nog wel, maar wat we zien bij de micro's uit de micromountverzameling is met geen pen te